

SON 2-8

Dit is een niet-verbale intelligentietest voor jonge kinderen die afgenomen kan worden bij kinderen van 2 tot 8 jaar oud. Deze test is oorspronkelijk ontwikkeld voor dove kinderen. Het niet-verbale karakter van de test betekent dat er geen taal nodig is voor de uitleg van de test en het beantwoorden door het kind. Op deze manier kan de intelligentie op non-verbale wijze gemeten worden.

Omdat op school echter in belangrijke mate een beroep wordt gedaan op verbale vaardigheden, kennis en op het geheugen, is de intelligentiescore op een SON niet altijd overeenkomstig het niveau van functioneren van het kind op school. Daarnaast kan de totaalscore op een intelligentietest met verbale én niet-verbale schaal hierdoor lager uitvallen dan de score op de nu gebruikte niet-verbale SON.

De SON-R 2-8 onderzoekt de handelingsintelligentie en doet in principe geen beroep op taalbegrip en/of spreekvaardigheid. Er wordt steeds praktisch gedemonstreerd wat de bedoeling van het materiaal is. De verschillende subtests zijn onderverdeeld in een performale schaal (ruimtelijk inzicht in het platte vlak) en een redeneerschaal (niet-talige redeneeropgaven). De performale schaal bestaat uit de subtesten Puzzels, Patronen en Mozaïeken. De redeneerschaal bestaat uit de subtests Categorieën, Situaties en Analogieën.

De test bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Puzzels.** Hierbij moeten een aantal legpuzzels, met of zonder voorbeeld, in elkaar worden gelegd.
- **Categorieën.** Bij deze opdracht moet het kind zich een idee vormen van de categorie waartoe bepaalde afbeeldingen van objecten behoren. Vervolgens moeten er afbeeldingen bij gezocht worden die tot dezelfde categorie behoren.
- **Patronen.** Bij deze opdracht moeten eenvoudige figuren worden nagetekend of moeten lijnen die met stippen zijn verbonden, in een raamwerk met stippen worden nagetekend.
- **Situaties.** Bij deze opdracht moet het kind bij tekeningen waarvan slechts de helft is afgedrukt de ontbrekende helften leggen. Bij het tweede deel van Situaties wordt een tekening getoond waarvan een bepaald gedeelte ontbreekt. Uit een aantal alternatieven moet het kind degene kiezen die in de tekening past.
- **Mozaïeken.** Bij deze opdracht worden ruimtelijke patronen, die steeds complexer van aard worden, met blokjes nagelegd.
- **Analogieën.** Bij deze opdracht moet het kind steentjes op vorm en/of kleur en/of grootte sorteren. Het kind moet zelf het sorteerprincipe ontdekken aan de hand van een voorbeeld dat is afgebeeld. Bij het tweede deel van Analogieën wordt er een figuur getoond, bijvoorbeeld een driehoek, die een bepaalde verandering ondergaat, bijvoorbeeld verkleind wordt. Vervolgens moet het kind beredeneren hoe het resultaat is als een ander figuur, bijvoorbeeld een cirkel, dezelfde verandering ondergaat.

Scores

- Bij de meeste intelligentietests wordt per subtest een normscore, geschaalde score of standaardscore berekend. Hierbij zijn scores tussen de 8 en de 12 gemiddeld.
- Bij indexscores is een score tussen de 90 en 110 gemiddeld.

Termen:

- **Betrouwbaarheidsintervallen:** alle IQ's en indexscores in het verslag worden voorzien van een zogenaamd '95% betrouwbaarheidsinterval' (een marge). Stel dat er in het verslag staat dat het totaal IQ 97 is met een 95% betrouwbaarheidsinterval van 90-104. Dan betekent dit dat het gemeten IQ van 97 een schatting is en dat er met 95% zekerheid gezegd kan worden dat de capaciteiten van dit kind zich daadwerkelijk tussen 90 en 104 bevinden.
- **Significant verschil:** een verschil dat niet op toeval berust en daardoor betekenisvol is.

Tenslotte

Intelligentie zegt iets over hoe goed het een kind lukt om zich aan te passen aan verschillende situaties en in welke mate het kind over vaardigheden beschikt die daarin van hem/haar verwacht worden. Een intelligentietest meet zowel aangeleerde kennis als begrip, inzicht en probleemoplossende vaardigheden en is een belangrijke (maar niet de enige) voorspeller van schoolprestaties. Intelligentieonderzoek geeft een beeld van de sterke kanten van uw kind en laat zien met welke vaardigheden uw kind meer moeite heeft.

IQ-getallen krijgen vaak pas betekenis als hierin andere factoren mee genomen worden zoals de omstandigheden rondom testafname, observaties tijdens onderzoek, schoolresultaten, stemming, etc. Neemt u bij vragen contact op met diegene die uw kind heeft onderzocht.